

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex
maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis
opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè
explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De Benedictione Candelarum, & Processione in Purificationis B. Virg. 14.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9500

medius dies celebrat, ac si essent temporis Paschalis, id est, cum letitia, ait *Radulph. loco cit.*

10 Duo supersunt: alterum ad Benedi-

ctionem candelarum spectat, & Processionem in Festo Purificationis B. Virg. Alterum, quando plures Missæ in diebus Sanctorum Festis sint cantandæ.

De Benedictione candelarum & Processione in Festo Purificationis B. Virg. XI V.

1 **P**urificatio Beatæ Virginis dicta est Festum Simeonis, & Annæ, Præsentationis, Occursus, à Græcis, Hypante, seu Hypapante, hoc est, Obuiatio, Occursus; & cœpta est coli Constantinopoli sub Iustiniano Imperatore, ex *Niceph. libr. 17. capit. 28.* Romana Ecclesia recepit Anno 542. ex *Sigeberto*, at sub Gelasio, ait *Baron.* qui abstulit Lupercalia circa An. 496. immo etiam ante: nam habetur in *Comite S. Hieron. lege Baron. Anno 554.* certe ante Sanctum Gregoriū, in cuius quoque *Sacramentario* legitur, Sergius Papa addidit Litanias, seu processionem cum cereis benedictis, ex *Ord. Roman.* sed ante Sergium S. Eligio tribuit hunc cereorum ritum *Baron. in Marty-*

rolog. qui obiit circa Annum 665. ex *Sigeberto*; habuitque de his cereis benedictis sermonem. *Beda in libro de tempor.* affert causam; vice, ait lustrationis, quæ in secundo mense Plutoni fiebat, accenduntur cerei, quasi lucentes bonorum operum lampades, ut obuiam Christo cum Virginibus eamus. aliam habet *Rupert. libr. 3. cap. 25.* ut cum Simeone gestemus Christum velut in vlnis, quem cereus designat genitus ex ape, opere virginali, vna cum melle diuinitatis.

2 Nunc Rubricas huius Festi proprias explanemus. Primo, vestiendum erit Altare pallio violaceo super album, ita, ut facile quoque ante Missam dimoueri queat.

3 Si hoc Festum a venerit in Dominicis Septuagesima, Sexagesima, vel Quinquagesima, fit tantum candelarum benedictio, distributio, & processio, & dicitur Missa de Dominica. b Missa vero Festi transfertur in sequentem diem. c Finita Tertia. Sacerdos indutus pluuiali violaceo, vel sine casula, cum ministris similiter indutis, procedit ad benedicendum candelas in medio ante Altare, vel d ad cornu Epistolæ, postas, e & ipse ibidem stans versus Altare, & dicit in tono Orationis Missæ Ferialis, Dominus vobiscum.

a Venerit in Dominicis. Fit aspersio aque ratione Dominicæ ante benedictionem candelarum, nempe, antequam ascendatur ad Altare.

b Missa vero Festi. Fit benedictio cum processione, dilato officio de Festo in sequentem diem, ex decreto Clementis VI. nisi Ecclesia dicata sit in honorem B. V. de qua eo casu erit Missa. *Cer. Episc. libr. 2. cap. 16.* cantata altera de Dominica, quæ respondet officio. sed ego censeo, sensum Cæremonialis esse de Ecclesia sub titulo Purificationis B. V. qua ratione, sicuti dicitur officium de ea ibidem, ita dici debet & Missa. quod si vrgeas, de quacū-

que Ecclesia B. V. intelligitextum illum, duæ Missæ erunt cantandæ iuxta Rubr. de Translatione Festorum supra part. 1. tit. 6. pagina 12.

c Finita Tertia. Ob rationem allatam in prima parte Rubr. tit. 15. nu. 2. pag. 39.

d Ad cornu Epistolæ. Est aprior locus ad ritum, in *Cærem. Episc. lib. 2. cap. 17.* ibidem etiam paratur vas aquæ benedictæ & Thuribulum cum naucula; in ipso vero cornu Altaris collocetur Missale apertū. e Et ipse. Osculato prius Altari in medio, ex *Ord. Rom.* Ministri vero stabunt hinc inde. si quid omittimus hoc loco, repetenda quæ diximus in Dominica Palmarum, com-

communiam huic benedictioni, & processioni.
f. *Dicit. Manibus iunctis. Benedicturo*

Celebranti candelas manu, Diaconus eleuet fimbriam pluuiialis anteriorem, vt alias diximus.

- 4 *Finitis Orationibus, Celebrans ponit incensum in thuribulum, deinde ter aspergit candelas aqua benedicta, dicendo Antiphonam, Asperges me, sine cantu, & sine Psalmo, & ter adolet incenso, tum dignior ex Clero accedit ad Altare, & ab eo Celebrans ꝑ accipit candelam, non genuflexus, nec osculans manum illius. Postea Celebrans stans in medio ante Altare versus ad populum distribuit candelas, primum digniori, a quo ipse acceperat, deinde Diacono & Subdiacono paratis, & alijs Clericis singulatim per ordinem, ultimo laicis, omnibus genuflectentibus, candelam & manum Celebrantis osculantibus, exceptis Prælati, si adsint; & cum inceperit distribuere candelas, à Choro cantatur Antiphona.*

De incenso imponendo, asperione, aque, incensatione, & distributione, *Ord. Roman.* quo autem ritu, vide supra in benedictione Cinerum, & Palmarum. est enim eadem ratio.

g. *Accipit Candelam: Ordo Rom* accendi iubet, & distribui, toleratur tamen alicubi, vt accendantur tantum initio processionis, ob longiorem distributionem, vel tenuitatem candelarum: & ne ob cōcursum accidat macula ex fluenti cera su-

pra veste Celebrantis.

Quo habitu dignior ex Clero accedat, diximus in benedictione Cinerum, & Palmarum; eodemque modo, quo palma traditur, tradatur & candelæ Ministris, vt ibidem, ministrantibus, tum Prælati, & Canonicis, qui manum Canonici celebrantis non osculantur. Antiphona, & Canticum repeti possunt vsque ad finem distributionis.

- 5 *His expletis, cantatur Antiphona, Exurge Domine, & repetitur, Exurge Domine, Deinde Sacerdos dicit, Oremus: & Diaconus, Flectamus genua. ꝙ. Leuate, si tamen h post Septuagesimam venerit, & i non in die Dominica.*

h. *Post Septuagesimã. Habet Ordo Rom. i Non die Dominica. Quæ Resurrectionem Christi designat, & tempus Pascha-*

le, in quo non genuflectimus. Celebrans autem nunquam genuflectit, vt in prima p. *Rubr. tit. 17. num. 3. pag. 43.*

- 6 *Deinde fit processio, & primo Celebrans imponit incensum in thuribulum. Postea Diaconus vertens se ad populum dicit, Procedamus in pace, & Chorus respondet. In nomine Christi, Amen. Præcedit Thuriferarius cum thuribulo fumigante, Deinde Subdiaconus paratus deferens Crucem, medius inter duos Acolythos cum candelabris accensis; sequitur Clerus per ordinem, ultimo Celebrans cum Diacono à sinistris, omnes cum candelis accensis in manibus, & cantantur 1 Antiphona sequentes.*

Eadem omnino sunt obseruanda, quæ notauimus in Processione Palmarum. neque duo Subdiaconi adesse debent, quod aliqui scripserunt.

1 *Antiphona sequentes. Habentur in*

Ord. Roman. sicut, & quinque Orationes pro benedictione. Prima quoque Antiphona cum initio sequentis habetur in *Sacrament. Gregoriano.*

- 7 *Finita processione, Celebrans & ministri, depositis violaceis, accipiunt paramenta alba pro Missa, & candelæ tenentur in manibus accense; dum legitur Euangelium, & iterum ad eleuationem Sacramenti vsque ad Communionem.*

Causa deduci possunt eadem, quæ supra *part. 2. tit. 1. num. 3. pag. 145.* sed à Ministris candelæ non tenentur in Missa; à Celebrate ad Euāgeliū tantum: ab alijs ad elevationem quoque; standum tamen erit, etiam cum cadelis, post elevationem, non genuflectendum.

8 Si ob pluiam non itur extra Ecclesiam; fiat idem, quod in simili casu diximus in processione Palmarum.

9 Amouetur pallium violaceum; si Missa dicenda sit de Festo Beatæ Virginis, in qua Præfatio erit de Natiuitate Domini, ex Decreto Gelasij, teste *Pamelio tom. 2. Liturgicon.* à qua Natiuitate dies hæc 40. est, & terminus quidam legalis, vnde & Collecta est de Christo presentato principaliter, de Purificatione accessorie: *purificatis* (ait Ecclesia) *mentibus presentari.*

10 An vero in Missa de Dom. Septuages. sint tenendæ candelæ accensæ ad Euāgeliū, &c. ex verbis Rubricæ: fit

tantum benedictio, & distributio candelarum, & processio, & Missa dicitur de Dominica. & infra, *accipiunt paramenta alba pro Missa: & candelæ tenentur in manibus accensæ, dum legitur Euāgeliū, &c.* videtur inferri, candelas accensas teneri in honorem Beatæ Virg. & consequenter in eiusdem tantum Missa. *Marcellus in Caremon. Papa lib. 2. ca. 28.* meminit earundem trium, functionum, vt fiant; Missa autem, inquit, fit de Dominica in qua, vt in *Diarijs Caremoniarum Cappelle* legitur, non ardebant candelæ benedictæ. neque Romæ in Ecclesijs Patriarchalibus Sancti Petri, Sancti Ioannis, Sanctæ Mariæ Maioris accenduntur in prædicta Missa. Nota, quod in Cappella Papæ nunc semper accenduntur; quia hodie semper ibi Missa fit de Beata Virg. cuius nomine dicata est Cappella, ex Decreto Clementis VIII. licet occurrat in Septuagesima.

De Festis, in quibus cantandæ sunt duæ Missæ in Ecclesijs Cathedralibus, & Collegiatis. XV.

1 DE obligatione cantandi duas Missas in Festis, quæ occurrunt in Ferijs Maioribus, extat aperta Rubrica in *prima part. tit. 3. nu. 1. pag. 4.* & fusius hac de re nos egimus in *3. part. tit. 11. à num. 7. ad 12.*

2 Hoc igitur loco enumerabimus sigillatim Festa, in quibus eæ cantari debent, ordine Mensium seruato alijs additis opportunis notis.

3 Et in Decembri quidem præter festū S. Thomæ Apostoli occurrēs in Quatuor Temporibus, non occurrit casus in Ecclesia vniuersali, neq; in mense Ianuario. In sequenti vero Febuario contingere potest casus (si in eundem mensem incidat initium Quadragesimæ) in festis S. Agathæ, & S. Romualdi, in Antiochena Cathedra Sancti Petri, & in Festo Sancti Matthiæ Apostoli. & item, si in eiusdem Vigilia occurrat Antiochena cathedra

extra quadragesimam.

4 In Martio accidit sapius: in Festis S. Casimiri, Thomæ Aquinatis, & in Missa solemni, de his Festis fiet commemoratio S. Lucij, & SS. Perpetuæ, & Felicitatis, Quadraginta Martyrum, Gregorij Papæ, Iosephi, Ioachim, Benedicti, & Annunciationis Beatæ Virginis. * In Missa vero de Festo semiduplici secunda oratio, & tertia erunt eadem, quæ in Missa de Feria.

5 Quod si Festum Annunciationis B. V. in eos dies incidat, qui occurrūt à Dominica Palmarum vsque ad Feriam 3. Paschatis in clusiuè quamquam in *antiquis Rubricis generalibus part. 1. de Translat. Festorum tit. 6. pag. 12.* ratione tituli Ecclesiæ, vel concursus populi cōcedebatur, posse cantari aliam Missam de Festo, ultra Missam correspondentem Officio; tamen ex noua Rubrica ibidem posita, non potest